

זה פלא: האוסטרלים אמרו כן וקנו את וקס במחיר נאה.

● הסרט מרי וג'וזף — סיפור אהבה, עבור רשת השידור ארבייסי, הסתיימה. עדיין לא ברור אם ההפקה תוגדר לבסוף כקר-פרודוקציה עם קנדה (העריכה הסופית תיעשה בטורונטו) ואם תהפוך לסרט קול-נוע. או שתקבל מעמד של מישדר-יוקרה מסורתית לחגיגה-המולד, שיוקרן מדי שנה בשנה. מי שמרוצים ביותר מן העבודה הם המפיק ג'ין קורמן, שמתכנן כבר לחזור לישראל להפקה הבאה (יתכן שיהיה זה סרט על מאבק של אידה נודל) ושותפו הישראלי צבי שפילמן ממנהלי ישראלים. לא רק שההסרטה נסתיימה יום לפני המועד הנקוב, כי אם גם עלתה פחות מן המתוכנן. הסכום שחשבו להשקיע בישראל נע בסביבות מיליון ו-400 אלף דולר, אך בגלל יעילות העבודה נחסכו קרוב ל-15 אחוז ממנו.

● אחד משחקני מרי וג'וזף, סטיב מקקאטי, שחקן תיאטרון וקולנוע ומי שעיצב על הבר את דמותו של ג'יימס דין המנוח, הופתע לגלות חברה ותיקה בין האמריקאים האחרים. היתה זו קולין דוהרסט, אחת משחקניות התיאטרון המעולות שבארצות-הברית. הנחשבת ל-מומחית ליוז'ין ארצ'ר ומי שהיתה פני-מיים אשתו של ג'ורג' סי. סקוט. מקקאטי ודוהרסט הופיעו בניו-יורק במחזה לשניים. המחזה לא היה מוצלח, אבל לעבוד עם קולין זו חוויה שאי אפשר לשכוח. דברי מקקאטי. המגלים כאן את

נארי, אן וגבריאלה

שניידר ובראטר: אהבה לאדם

פחות ידועים, כמו פרנסיס ברג'ה, כה משתלבים בסיפור, עד שלא נותר אלא להודות פעם נוספת, כי סוטה הוא אחד הבמאים הצרפתים המעטים היום, העושים עדיין סרטים עם כל הלב.

לאהוב מחדש (גת, תל-אביב, צרפת) — תשובתו של קלוד סוטה לסרט קודם שלו: „פול, וינסו, פרנסואה וכל האחרים“, או דובר על ידידות בין גברים, בחברה הצרפתית הבורגנית, והיום מדובר בנשים שבאותה החברה. בעיקר באחת, מארי, שבתחילת הסרט מפילה, משום שאינה מוכנה ללדת לגבר ממנו היא עומדת להיפרד, בסופו של דבר מסכימה להביא לעולם תינוק מגבר שאינו לא תחיה.

בין שני הקצוות הללו מתאר סוטה התפתחותה של אשה המגיעה לידי בגרות נפשית שלמה וחסה שהיא מסוגלת לעמוד על רגליה ולחיות כאדם עצמאי, לא כפונקציה של הזולת.

כמו בסרטיו הקודמים, גם כאן מצויר סוטה עולם ממש מאד, עולם שהוא אמנם צרפתי מאד, אבל בשינוי פרטים אחדים יכול להתאים גם למציאות הישראלית. עולם של אנשים שהם קרובים אליך גם אם אינך מכיר אותם. כמו בעבר, הוא נושא עימו חטאים קטנים משלו, כמו קול של מספר, המקל עליו את העבודה בשלבים מסויימים. בסך הכל מלאכתו מאופקת ונקיה. שחקניו, בין אם הם ידועים, כמו רומי שניידר וקלוד בראטר, ובין אם הם

לאן נעלם לורד וינשל

טלי נתיב: תבונה ורגישות

בהן. התוצאה אמיתית ואמינה, בעיקר אצל טלי נתיב, שמופיעה כימעט בכל צילום בסרט. מצויירות, הופך הדיאלוג מרכז הכובד, כשרוב המיקרים התמונה מאיירת אותו תחת להיות שותף-שווה לו. הצופה מתבקש לעשות מאמץ, כדי להיכנס לתוך עולמם של גיבורי „פרשת וינשל“. המאמץ, במיקרה זה, כדאי.

פרשת וינשל (אורלי, תל-אביב, ישראל) — בסרטו השלישי של אברהם הפנר יש, במידה מסויימת, שילוב של עיסוקים משני סרטיו הקודמים: דור המיסדים, שרגל אחת שלו היתה תקועה תמיד אי-שם בחוץ; דור הביניים, „דודה קלרה“ ודור הצברים, אלה שנולדו בישראל ומחפשים עדיין את מקומם, הדור של „דניאל וקס“ וחבריו לכיתה.

הפעם הוא מטפל במקביל בשני נושאים. האחד — משבר בחיי הנישואין של עיתונאית המתקשה ללדת (טלי נתיב). השני — פרשת רצח מיסתורית שקרתה בחיפה לפני 40 שנה, ושאותה חוקרת העיתונאית בעזרת צלמת (אתי זבקו). לשתי הפרשות נקודות משותפות לאורך הדרך, ויחסים מסויימים שונים חוזרים על עצמם בפיגור רב. וכדרכו בקודש, מה שמעניין את הפנר אינו זהות האיש שרצה את הלורד וינשל, או הסיבות העמוקות למשבר בנישואיה של העיתונאית, אלא ההתחקות אחרי האכזבה המסויימת בחיים; אותה אכזבה שחייבה לפני 40 שנה, ומהיבת גם היום, להשלים עם המציאות ולא להילחם נגד טחנות-רוח.

אין ספק שהסרט עשוי בתבונה וברגישות. הפנר יוצר גלריה של דמויות העשויות לחזיר פעילי מופלגות חשבים, נצלני שואה מיקצועיים (תפקיד מבריק של נתן מייזלר ז"ל) או יפהפיות של תקופת המנטר. הוא מצליח, כימעט בכל המיקרים, לעצור את ההגומות שרוב שחקני ישראל לוקים

שחקן סטיב מקקאטי קנאים בימי הורדוס

דמותו של יהודה, מנהיג הקנאים בימי הורדוס.

● ועוד הפתעה אופיינית לעסקי השער שועים: מי שליהק את מרי וג'וזף היתה ארבייסי ולא המפיק ג'ין קורמן או הבמאי אריק טיילר. כך קרה שטיל הופתע לגלות תחת שרביט הבימוי שלו שחקנית העתידה להשתתף בסרטו הבא. שניהם לא העלו בדעתם, שייפגשו קודם לכן. זוהי קולין דוהרסט, הנ"ל, שתופיע בסרט חדש על ארבע נשים ושמו ארבע הן קהל, בבימויו של טיל, לפי תסריט מאת הסופר הקנדי ו.או. מייטשל. מלבד דוהרסט יופיעו בסרט גם סוזאן סאראנדרון (חברתו וכוכבת סרטו של לואי מאל ילדונת יפהפיה) וקארול קיין, ששיחקה, בין השאר, ברחוב הסתר. הרביעית — הפתעה!

תדרין

חובה לראות:

תל-אביב — הסינדרום הסיני, צייד הצבאים, ימים ברקיע. ירושלים — פרוביזנס, צייד הצבאים, המשימה — מונרייקר, מילכוד 22. חיפה — צייד הצבאים, המשימה — מונרייקר, חברות.

תל-אביב:

*** צייד הצבאים (מוגרבי, ארה"ב) — התמוטטות הערכים המקודשים של הגבר האמריקאי, כפי שהדבר בא לידי ביטוי בגורלם של שלושה צעירים שהולי-כים להלחם בווייט-נאם ושבים משם שרי-נים, פיזית ורוחנית.

*** הסינדרום הסיני (דקל, אופיר, ארצות הברית) — סרט שהקדים את ג'ין מציאות, ועל כן זכה בפריסום רב. הן פונדה כעיתונאית החושפת דליפה מכור אטומי, ומייקל דאלס כצלם המלווה אותה.

הוי איפה הן החטיפות?

אדמס וסאתרלנד: גוויות מסכנות

אבל הכבוד למקור אינו מספיק. כי קאופמן החמיץ את השיעור. במקום שסיגל הניח לדימויו של הצופה לי-השלים את הפרטים, מרגיש קאופמן צורך להסביר כל דבר, לדבר בפרוטרוט על יצורים מהחלל החיצון הבאים לכדורי-הארץ (בשביל מה נחוצים יצורים כאלה, כאשר מוסר ההשכל הוא שהאדם מעולל זאת לעצמו) ולהתעכב על הפרטים היותר-מגעילים שביצירת הכפילים. ככל מי שצפה יותר מדי בטלוויזיה, הוא נוטה להתקרב אל האירועים עד כדי כך שהוא כופה אותם על הצופה, ומי שנהנה מאוכל לעוס, שייך לראות.

פלישת חוטפי האדם (תל-אביב, תל-אביב, ארצות-הברית) — פעם היה זה סרט קטן, תמי-ציתי ומפחיד. משל על אפשרות של עולם עתידי, שעלה בקנה אחד עם תורתו של הרברט מרכוזה, שהיתה אז בבלבובה-מעשה בעיירה אמריקאנית קטנה, שתושביה מוחלפים בכפילים זזהים למקור, מלבד העובדה שאין להם. עוד רגשות, לא של כעס ולא של שימחה, לא של עצב ולא של חדווה, לא של מתח ולא של רגיעה. בקיצור דגם אידיאלי של האדם החד-ממדי.

הבמאי דון סיגל השתמש אז (1956) במינימום של אמצעים, בשפה פשוטה ותכליתית ובתפאורה אפורה ו-שיגרתית. ודווקא המראה היומיומי של הסרט והעובדה שלא היו בו כוכבים ידועים (הופיעו בו קווין מקארתי ודנה וינטר), היוו חלק מעוצמתו. אכן נידמה היה, ש-המתואר בסרט יכול להתרחש בכל עת ובכל מקום.

פילפ קאופמן, הבמאי הצעיר שהחזיר את חוטפי האדם אל הבר, נימנה על אותו דור חדש של קולנועים אמריקאים, נוסח בוגז'וביץ', שגדל על סרטים ואכל אותם בוקר צהריים וערב. התוצאה היא, שבני דור זה אינם יודעים עוד להפריד בין הערצה לכוח-יצירה. קאופמן מתחיש, ללא ספק, ב-כבוד רב לסרט המקורי שאם לא כן לא היה מומין את קווין מקארתי לחלוף בגירסה החדשה ולהחזיר את גיבוריה מפני שואה הממשמש תובאה, ולא היה מבקש מדון סיגל עצמו, שופיע במשך כמה שניות בתפקיד אורח, כנהג מוגיית.